

“МАЪҚУЛЛАНГАН”
Жамият Қузатув кенгашининг
2020 йил 09 апрелдаги 2-сон
йиғилиш баёни билан

«URGANCH SHAROB» акциядорлик жамиятининг

**2020 йилга белгиланган иқтисодий ва ижтимоий
ривожланиш учун тузилган**

БИЗНЕС РЕЖАСИ

Урганч - 2020 йил

1. “URGANCH SHAROB” АЖ фаолиятининг мақсади (қисқача кириш қисми)

“URGANCH SHAROB” акциядорлик жамияти “Ўзвиносаноат-холдинг» Холдинг компанияси тизимидағи ароқ ва вино маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган йирик корхоналаридан бири бўлиб, 1936 йилдан бошлаб узум маҳсулоти қайта ишланиб, «Ўзтайёрлов савдо» базаси сифатида иш фаолиятини бошлаган. 1940 йилда база тугатилиб виночилик пунктига ,вино куйишга ихтисослаштирилган.

1961 йилда корхона қайта жихозланди, янги ускуналар ўрнатилди, кул меҳнати каматирилди.

Урганч винзаводи 1994 йилда очик акциядорлик жамиятига айлантирилди.

1997 йилдан, ароқ ишлаб чиқариш цехи реконструкция қилиниб, кенгайтирилди - ароқ тайёрлаш , яъни купаж цехи ва куйиш цехи янгидан қурилиб ишга туширилди. Шу даврда “URGANCH SHAROB” АЖ таркибига узумни қайта ишлайдиган Винпункт чалыш, Паркент винпункт кирган бўлиб, бу винпунктлар томонидан мавсумда Узумдан тайёрланган 2155 минг декалитр виноматериал, қайта ишланган.

Корхонанинг умумий ер майдони – жами 6,58 гектар булиб, шундан асосий корхона худуди 3,13 гектарни ташкил этади.

Шунингдек, «Паркент» винпункти 1 гектарни, «Чалиш» винпункти 2,45 гектарни ташкил этади.

Жамиятнинг йиллик ароқ ишлаб чиқариш қуввати 580 минг декалитрни ташкил этади. Шунингдек, айни дамда вино ишлаб чиқариш қуввати 180 минг декалитрни, узум қабул қилиш ва қайта ишлаш йиллик қуввати 13,2 минг тоннани ташкил этади

Барча маҳсулотлар Давлат стандарт ва техник шарт меъёrlарига тўлиқ жавоб берган ҳолда, хозирги кунда жамият томонидан полиэтилен пленка ва коробкаларда қадокланаётган оддий ва сувенир кўринишдаги ароқ ва вино маҳсулотлари ишлаб чиқарилмоқда.

-Ароқ маҳсулотлари:

“Евро”(маҳсус), “Gold Silver” (маҳсус), “BUZZ” (маҳсус), “Қора байир” (маҳсус), “Олтин балиқ” (маҳсус), “Xon Chinor”(маҳсус), “SALTANAT” (яхшиланган), “ROOM” (яхшиланган)

-Вино маҳсулотлари;

қувватли - “Портвейн-54” ,

табиий хураки - «Чолиш», «Рислинг»,

десерт - “Кагор”, “Мускат”, “Кора-куз”, “Архидея”, “Дикая роза”

-Конъяк маҳсулотлари:

Конъяк "Королевский", «Корона»

Тузилган Бизнес режани бажариш ишлари корхона бошқаруви томонидан Ўзбекистон Республикаси «Корхоналар тўғрисида»ги қонунлари, Ўзбекистон Республикасининг «Меҳнат қонунлари», «Фуқаролик тўғрисида»ги ҳамда алкоголи маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва сотишга дахлдор ёки бошка хукumat қарорлари ва бошқа меърий ҳужжатларга мувофиқ бошқарб амалга оширилади. Корхонанинг барча муқим масалалари акциядорлик жамияти Бошқарувининг йиғилишида ҳал этилади.

Корхона фаолиятининг асосий мақсади кўйидагилардан иборат:

- Ахолининг узлуксиз ўсиб борадиган талабини ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқариладиган ва сотиладиган ароқ ва ликёр ароқ маҳсулотларининг сифатини жаҳон стандартига мувофиқлаштириш;
- Маҳсулот ишлаб чиқариш ва сотиш ҳажмини узлуксиз ошириб бориш;
- Шартнома асосида ишлаб чиқарилган маҳсулотни истеъмолчи ёки харидорга етказиб беришда жаҳон амалиётида кенг қўлланиладиган инфратузилма тизими (маҳсулотни ортиш, тушириш, ўраш ва транспорт хизмати)ни кенг қўлланиладиган илғор усулларидан фойдаланиш;
- Юкори рентабелликка эришиш, маҳсулот ассортиментини кенгайтириш ;
- Бозор ҳолатини чукур таҳлил қилиш ва олдиндан ўрганиш орқали ракобатга мослашиш, доимий харидорларга имтиёзлар, ишлаб чиқариладиган маҳсулот таннархини камайтириш

ҳамда ортикча харажатларга йул куймаслик, харидорларни қониктирадиган шу йул билан бир вактда корхонага фойда келтирадиган нарх асосида ишлаш ва бошқалар.

Ташкил этиладиган бизнес режанинг мақсади:

- Корхонанинг асосий фаолият тури спирт маҳсулотидан ва Узумдан тайёрланадиган алкогольли ичимликларни сотишни йўлга қўйиш оркали белгиланган рентабелликка эришган ҳолда даромад олиш лозим;
- Маҳсулот сотишида мағсулотнинг кенг кўламда ишлаб чиқариш ва сотиш билан бир вактда унинг истеъмолбоплиги юқори сифатли дизайнинга жиддий эътибор бериш ва шу асосда харидор ишончини қозониш;
- Сотиладиган тайёр маҳсулотни қадоқлаш ва юклаб жўнатишида маъқул шарт – шароитлар яратиш;
- 210 нафар ходим учун ташкил этилган иш ўрни мустаҳкамлигини таъминлаш ва уларни моддий ва ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиниш масалаларини ҳал этиш;
- Моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш, кам харажат қилиб, истеъмолчиларни қаноатлантирадиган маҳсулот ишлаб чиқариш ва сотиш;
- Реклама хизматидан оқилона фойдаланиш, самарали маркетинг хизматини йўлга қўйиш оркали. Уз маҳсулотини рақобатбардошлигини ва корхонанинг ҳаётйлигини таъминлаш ва бошқалар.

Корхонанинг ишлаб чиқариш бўлинмалари тузилиши;

Асосий цех ва булимлар:

Купаж булими, Қувиш цехи, Сувенир маҳсулотлари қувиш цехи, Вино цехи, Коняк цехи, Қопқоқ цехи, Шиша идиш қабул қилиш булими, Спирт омбори, Тайёр маҳсулотлар омбори, Ёрдамчи моллар омбори, Ишлаб чиқариш лабораторияси, Механика ва буғ-козонхона бўлими, Винпункти Чолиши, Винпункт Паркент, Маиший булимлар.

Маҳсулот ишлаб чиқариш учун зарур бўлган ректификатланган этил спирти асосий ҳамкорларимиз ҳисобланган “Қўқон-спирт” АЖ, “Андижон Биоким” АЖ дан сотиб олинади.

Корхона «Ўзшаробсаноат» компанияси тизимидағи қуидаги Шароб савдо баъзалари оркали вино-ароқ маҳсулотларини ахолига етказиб бермоқда:

- “Қўшқўпир шароб савдо” ШСБ	- “Бухоро шароб савдо” ШСБ
- “Хоразм шароб савдо” ШСБ	- “Самарканд шароб савдо” ШСБ
- “Янгибозор шароб савдо” ШСБ	- “Малик шароб савдо” ШСБ
- “Чирчик шароб савдо” ШСБ	- “Каттакургон шароб савдо” ШСБ
- “Каракалпак шароб савдо” ШСБ	- “Навои шароб савдо” ШСБ
- “Тахияташ шароб савдо” ШСБ	- “Кизилтепа шароб савдо” ШСБ
- “Беруний шароб савдо” ШСБ	- “Яккабог шароб савдо” ШСБ
- “Элликқалъа шароб савдо” ШСБ	- “Узгариш шароб савдо” ШСБ

2. “URGANCH SHAROB” акциядорлик жамияти туғрисида маълумот:

2.1 Реквизитлари, статуси, тузилиши(структурা)

Корхона томонидан «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги 2014 йил 6 майдаги Ўзбекистон Республикаси №370-сонли қонунининг янги таҳрири қабул қилиниши муносабати билан корхона **акциядорлик жамияти** деб юритила бошлади ва 2014 йил декабр ойида жамиятнинг гербли мухри, штампи ва бошқа керакли мухрлари шу асосида янгидан тайёрланди. 2014 йил 20 августда №0007442-К сонли юридик шахсни қайта давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги гувоҳнома берилди.

Корхонанинг тулик номи	“URGANCH SHAROB” Aksiyadorlik jamiyati
Мулкчилик шакли	Aksiyadorlik jamiyati
Устав жамгармаси	1488151200 (Бир миллиард тўрт юз саксон саккиз миллион бир юз эллик бир минг икки юз) сўм
Корхонанинг юридик манзили	220100 Ўзбекистон Республикаси, Хоразм вилояти Саноатчилар кучаси, 417 А уй
Руйхатдан утган санаси	2014 йил 20 августда Адлия вазирлиги томонидан 900-сон билан руйхатга олинган
Корхона кодлари	
TXШТ	1150
МШТ	144
КТУТ	05588386
СТИР	200408363
МХОБТ	1733401
ХХТУТ	18143

2.2. Бозордаги ўрни, мавжуд ишбилиармонлик алоқалари ва эътибори.

“URGANCH SHAROB” АЖ вилоятда ягона катта солиқ тўловчи субъект хисобланиб, нафақат вилоят балки республика миёсидағи мавжуд бозорларда уз ўрнига эга бўлган корхона ҳисобланади. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар вилоят ва республика бозорларида тезда уз харидорларини топиб, шу баробарда корхонада ўсиш суръати йилдан-йилга ошиб боряпди. Жумладан, охирги 6 йил мобайнида маҳсулот ишлаб чиқаришнинг қўйидагича ўсиш суръатини келтирамиз:

Бозор шароитида жамиятда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларга истеъмолчилар талабининг ортиб бориши натижасида ишлаб чиқаришда ассортиментни кенгайтиришни ва бир вақтнинг узида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг таннархини пасайтирган ҳолда унинг сифатини яхшилашни талаб этмоқда.

Ички бозорда маҳсулотларимиз Шароб савдо базалари орқали улгуржи ва чакана нархларда сотилмоқда. Улгуржи шароб савдо базаларининг мутахассислари билан ҳамкорликда янги турдаги ароқ ва вино маҳсулотларини ишлаб чиқариш, маҳсулотнинг ташки кўриниши ва сифатини яхшилаш борасида ишлар амалга оширилмоқда. Корхона томонидан истеъмолчиларга вино-ароқ маҳсулотларининг кенг ассортиментдаги турлари тақдим этилиб, аҳолининг талаб ва таклифларини ҳисобга олган ҳолда юқори сифатли, чиройли безатилган маҳсулотларни сотиш ҳисобидан товар айланиши ошиб бормоқда.

Маҳсулотларимиз юқори сифатда ишлаб чиқарилаётганлиги боис, республикада ўтказилаётган кўргазмаларда, шунингдек бошқа МДҲ давлатларидағи ҳалқаро кўргазмаларда қатнашиб, намунали уринларни олиб келмоқда.

Ярим десерт вино «ҚОРА-КЎЗ»

2009й. - «кумуш» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2009» Ялта ш.

2010й. - «бронза» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2010» Ялта ш.

2010й. - «олтин» Халқаро конкурс «WINE FOR ASIA» Сингапур.

2013й. - «кумуш» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2013» Ялта ш.

2016й. - «олтин» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2016» Ялта ш.

2018 й. – «олтин» Халқаро кўрик танлов «Вино санъати 2018» Тошкент ш

Десерт вино «МУСКАТ»

2009й. - «йилнинг энг яхши виноси» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2009» Ялта ш.

2010й. - «олтин» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2010» Ялта ш.

2013й .- «олтин» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2013» Ялта ш.

Десерт вино «Винчи»

2018й. - «кумуш» Халқаро кўрик танлов «Вино санъати 2018» Тошкент ш

Десерт вино «КАГОР»

2009й. - «йилнинг энг яхши виноси» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2009» Ялта ш.

2013й. - «олтин» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2013» Ялта ш.

2016й. - «олтин» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2016» Ялта ш.

Оқ вино «ФАНТАЗИЯ»

2009й. - «бронза» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2009» Ялта ш.

2013й. - «бронза» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2013» Ялта ш.

Коньяк «КОРОЛЕВСКИЙ»

2010й. - «бронза» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2010» Ялта ш.

2013й. - «бронза» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2013» Ялта ш.

2016й. - «олтин» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2016» Ялта ш.

2016й. - «олтин» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2016» Ялта ш.

Коньяк «КОРОНА»

2018й. - «бронза» Халқаро кўрик танлов «Вино санъати 2018» Тошкент ш

2019 г. - «олтин» Халқаро конкурс «Лучший продукт 2019» Москва ш.

Арок «EURO»

2017й. - «олтин» Халқаро конкурс «ЗОЛОТОЙ ГРИФОН-2017» Москва ш.

2.3 Мавжуд ва кутиладиган имконият

Корхона томонидан ишлаб чиқариш суръати жадал равишда ўсиб бормоқда. Жумладан, 2012 йилда 17126,9 млн сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, ўсиш суръати 118,4% ни, 2013 йилда 22184,7 млн сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, ўсиш суръати 129,5 % ни, 2014 йилда 23580,1 млн сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, ўсиш суръти 106,3 % ни, 2015 йилда 23625,1 млн сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, ўсиш суръти 101 % ни, 2016 йилда 26791 млн сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, ўсиш суръти 100,1 % ни ташкил этди.

2019 йилда 450 минг дал арок, 120 минг дал вино, 4,7 минг дал коньяк маҳсулотлари ишлаб чиқариш режалаштирилиб, амалда 319,8 минг дал арок, 120,7 минг дал вино, 5,4 минг дал коньяк маҳсулотлари ишлаб чиқарилди.

2020 йилда 350 минг дал арок, 120 минг дал вино, 4,7 минг дал коньяк маҳсулотлари ишлаб чиқариш режалаштирилиб, амалда 350 минг дал арок, 120 минг дал вино, 4,8 минг дал коньяк маҳсулотлари ишлаб чиқариш кутилмоқда.

Арок маҳсулотлари ишлаб чиқариш режасининг бажарилмаслигига асосий сабаб ички бозор маҳсулотлар билан тўлганлиги бўлиб, республика алкогол маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналар миқёсида режаларни пасайтириш ишлари амалга оширилмоқда.

2020 йил узум қабул қилиш мавсумда 1300 тонна узум қабул қилиш ва шу узумни қайта ишлаб 91 минг дал виноматериал ишлаб чиқариш кузда тутилган. Қабул қилинадиган узумларнинг ўртача нархи 1000 сўмдан сотиб олинди.

Жамиятнинг сотув баҳосида маҳсулот ишлаб чиқариш ва сотишдан тушадиган тушуми (акциз ва ҚҚС билан) 75 млрд 326 млн. сўмни ташкил этади.

2020 йилда жамиятнинг харажатлари жами 75,1 млрд сўмдан иборат. Шундан бюджет туловлари 38,1 млрд сўмни ташкил қилиб, жумладан акциз солигига 29,6 млрд. сўмни, ҚҚС 8,45 млрд сўм, маҳсулот таннархи 32,8 млрд сўмдан иборат бўлади.

Маҳсулот(товар, иш ва хизмат)ларни сотишнинг ялпи фойдаси 4,4 млрд сўмни ташкил этади.

Давр харажатлари 3,5 млрд.сўм, молиявий фаолиятдан даромадлар 100 млн.сўм, молиявий фаолиятдан харажатлар 705,1 млн.сўм режалаштирилиб, жамиятнинг солиқ тўлангунча бўлган фойдаси 424 млн.сўмни ташкил этиб, фойда солигига 64 млн.сўм тўлангандан кейин, корхона хисобига коладиган **соф фойда 360 млн.сўмга режалаштирилди.**

2.4 Иқтисодий ва молиявий кўрсаткичлар.

3. Жамият стратегияси (жамиятнинг тарихи ва дастлабки ташкил этилиши).

Ўзбекистон Республикаси Давлат Мулк Қўмитасининг 1994 йил 25 октябрдаги №-2КПО буйругига асосан давлат корхонаси ҳисобланган «URGANCH SHAROB» заводи очик турдаги акциядорлик жамиятига айлантирилди.

Хусусийлаштириш жараёнида жамият устав фонди 19682,8 минг сўмни ташкил этиб қўйидагича тақсимланган:

- “Ўзвиносаноат-холдинг” ХК улуши - 51,0 %;
- меҳнат жамоасининг улуши – 9,665%;
- чет эл хамкорлар улуши - 25,0%;
- эркин савдода – 14,335%

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 24.01.2003 йилдаги ПФ 3202 қарорига мувофик жамият устав фонди узгаририлди ва 25597,2 минг сўмга етказилиб, қўйидагича тақсимланган:

- “Ўзвиносаноат-холдинг” ХК улуши - 51 %;
- меҳнат жамоасининг улуши – 9,665%;
- эркин савдогда – 39,335 %;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 14.03.2011 йилдаги №78-сонли қарори ва Ўзбекистон Республикаси МҚнинг №02/16-8-сонли буйруғига асосан, жамият акциядорларининг 21.10.2011 йилдаги жамият устав фондини қайта баҳолаш ҳисобига устав фонди 699375,6 минг сўмга етказилиб, қўйидагича тақсимланган:

- “Ўзвиносаноат-холдинг” ХК улуши - 51,0 %;
- меҳнат жамоасининг улуши – 26,8%;
- эркин савдода – 22,2%;

“URGANCH SHAROB” ОАЖ акциядорларининг навбатдан ташқари бўлиб ўтган 03.12.2013 йилдаги йиғилиш қарорига асосан устав фонд 1398751минг сўм қилиб белгиланди ва жами акциялар миқдори 2331252 дона бўлиб, бир дона оддий кўринишдаги акциянинг нархи 600 сўм қилиб белгиланиб, қўйидагича тақсимланган:

- “Ўзвиносаноат-холдинг” ХК улуши - 51,0 %;
- меҳнат жамоасининг улуши – 27,01%;
- эркин савдода – 21,99%;

“URGANCH SHAROB” АЖнинг Кузатув кенгашининг 09.03.2017 йилдаги 3-сонли йиғилиш қарорига асосан устав фонд 1488151,2 минг сўм қилиб белгиланди ва жами акциялар миқдори 2480252 дона бўлиб, бир дона оддий кўринишдаги акциянинг нархи 600 сўм қилиб белгиланиб, қўйидагича тақсимланган:

- “Ўзшаробсаноат” АЖ улуши – 53,94 %;
- Хорижий инвесторлар улуши – 15,06 %;
- Бошқа акциядорлар – 31 %.

“URGANCH SHAROB” АЖнинг Кузатув кенгашининг 04.12.2018 йилдаги 9-сонли йиғилиш қарорига асосан устав фонд 2976302,4 минг сўм қилиб белгиланди ва жами акциялар миқдори 2480252 дона бўлиб, бир дона оддий кўринишдаги акциянинг нархи 600 сўм қилиб белгиланиб, қўйидагича тақсимланган:

- “Ўзшаробсаноат” АЖ улуши – 53,94 %;
- Хорижий инвесторлар улуши – 15,06 %;
- Бошқа акциядорлар – 31 %.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 5 февралдаги ПФ-5656-сонли фармонига асосан “Ўзшаробсаноат” АЖнинг “URGANCH SHAROB” АЖ уставидаги улуши Давлат активларини бошқариш агентлигига ўтказилди ва устав қўйидагича тақсимланган:

- Давлат активларини бошқариш агентлиги улуши – 53,94 %;
- Хорижий инвесторлар улуши – 15,06 %;
- Бошқа акциядорлар – 31 %.

4. Бозор ва маркетинг моҳияти

Бозорда алқагол маҳсулотларига нисбатан талабнинг ошишига мутаносиб равища жамият томонидан доимий равища технологик имкониятларни такомиллаштириш, ароқ ва вино маҳсулотининг янги турларини узлаштириш, ишлаб чиқариладиган маҳсулот ассортиментини кенгайтириш устида иш олиб борилиб, ҳар йили 2-3 турдаги маҳсулот ишлаб чиқаришга жорий этилади. Хозирги вақтда жамият томонидан 52 турдаги тайёр ароқ, 14 турдаги тайёр вино ва икки турдаги конъяк маҳсулотлари ишлаб чиқарилиб, аҳолига етказиб берилмоқда.

4.1. Талаб ва таклиф

Вилоятда аҳолининг ўсиб боришига мутаносиб равища ишлаб чиқариладиган маҳсулотларга нисбатан ҳам талаб даражаси ортиб бормоқда.

Маҳсулот тавсифи ва бозорда рақобатбардошлиги.

Хозирги вақтда жамият томонидан 52 турдаги тайёр ароқ, 14 турдаги тайёр вино маҳсулотлари ишлаб чиқарилиб, аҳолига етказиб берилмоқда. Маҳсулотларимиз юқори сифатли технологияга асосланиб ишлаб чиқарилади. Ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар сифати жамият марказий лабораторияси ва вилоятдаги маҳсус лаборатори томонидан мунтазам текшириб борилади.

Ишлаб чиқарилаётган ароқ-вино маҳсулотлари қўйидагилар;

“EVRO”(маҳсус)	“Портвейн-54” қувватлантирилган вино
“Xon Chinor” (маҳсус)	“Кагор” десерт вино
“Қора байир” (маҳсус)	“Мускат” десерт вино
“Олтин балиқ” (маҳсус)	“Қора-кўз” ним десерт вино
“BEST”(маҳсус)	“Дикая роза” ним десерт вино
“VALET” (яхшиланган)	“Чолиш”табиий кизил хураки вино
“Шоҳсарой” (яхшиланган)	

“URGANCH SHAROB” АЖ вилоятда ягона алқаголли маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхона ҳисобланиб, вилоят бозорларида асосан жамиятда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг 60 фоизини ташкил этадиган оддий куринишдаги 0,5-0,45 ҳажмли шиша идишда қадоқланаётган “Шоҳсарой”, “EVRO”, “VALET” ароқ маҳсулотларига бўлган талаб юқори даражада баҳоланмоқда.

4.1.2 Жамиятнинг мавжуд салоҳияти, территориал жойлашуви, маҳсулот сифати.

“URGANCH SHAROB” АЖ Урганч шаҳрида жойлашган. Корхона участка чегараси шимолдан Урганч шахар темирйўли автойули мавжуд бўлган ва территорияга кириш мумкин бўлган , шарқдан Урганч пахта пункти, ғарбдан “Урганч ёғ” АЖ жанубдан Файбу қишлоғи ва аҳоли яшайдиган жойда жойлашган. Жамият функционал минтақага биноан қуйидагича бўлинган:

- қўйидаги бино ва иншоотлар асосий ишлаб чиқариш учун; винподвал, купаж бўлими, ароқ ва вино қўзиш цехи, сувенир маҳсулотлари қўзиш цехи, конъяк цехи.
- ёрдамчи цех ва бўлимлар; идиш булими, спирт саклаш омбори, тайёр маҳсулотлар омбори, ёрдамчи материаллар омбори, ишлаб чиқариш лабораторияси, механика ва буг қозонхона, автогараж.
- майший бўлимлар; барча цехларда ювенир ва дам олиш хоналари, ҳаммом –сауна, спорт майдончаси, кутубхона, мажлислар зали.

Жамиятнинг умумий 6,58 гектар майдонининг санитар гигиеник шарт-шароитларини яхшилаш мақсадида, бино ва иншоотларнинг жами 1,07 гектар атрофи кўкаламзорлаштирилиб, декоратив гул ва дараҳтлар экилган.

Ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар юқори технология асосида, малакали мутахассислар билим ва тажрибаларига таянган ҳолда тайёрланади. Жамият томонидан ишлаб чиқарилаётган ароқ ва вино маҳсулотлари республика бозорларида замонавий дизайнни, миллий руҳда номланиши, технологик босқичларнинг мукаммал даражада амалга оширилиши замирида сифатли маҳсулот тайёрланиши билан уз урнига эга бўлган.

Ишлаб чиқариладиган ароқ маҳсулотлар сифатини ошириш мақсадида совуклик билан ишлов бериш агрегати харид килиниб, ишга туширилди. Натижада ишлаб чиқариладиган маҳсулотларимиз сифати ошганлиги сабабли хозирда маҳсулотларнинг омборларда туриб колиш холлари кузатилмаяпди.

4.1.3. Миллий иқтисодиётда корхонанинг роли, унинг устунлиги ва мақсади.

Хоразм вилоятида корхонанинг фаолияти иқтисодиётнинг ўсишига ҳамда давлатнинг ижтимоий дастурлари ривожи такомиллашувига имкон беради. Жумладан, 2018 йилда бюджеттага 34,5 млрд.сўм акциз солиғи, 15,5 млрд.сўм қўшимча қиймат солиғи, 3,5 млрд.сўм бошқа солиқ ва йигимлар ўтказиб берилади.

Корхонанинг асосий мақсади - ҳам ички, ҳам ташқи бозорларда истеъмолчилар талабларини қондирувчи маҳсулот ишлаб чиқаришдан иборат бўлиб, бунга эришиш учун ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг ассортиментини кенгайтириш, ишлаб чиқариш жараёнларини уз вақтида техник қайта жихозлаш, оқилона инвестиция ва нарх-наво сиёсатини юритиши ишларини доимий равишда амалга оширишдан иборат.

4.1.4. Импорт ва унинг келажакда қўтарилиши, ҳажми ва баҳоси.

Ўзбекистонда саноат соҳаси йилдан йилга ривожланиб бораётганлиги сабабли, ёрдамчи материаллар чет элда ишлаб чиқарилаётган хом-ашё ва материалларга ракобатбардошлиги сабабли, келажакда жамият томонидан четдан ёрдамчи метериаллар сотиб олиниши режалаштирилмаган.

Хозирги кунда ишлаб чиқариш учун зарур бўлган хом-ашё ва ёрдамчи материаллар (шиша идиш, капсула, копкок, ёрликлар ва бошқалар) ишлаб чиқариш ва сотиши билан шугулланувчи корхона, ташкилотлар асосан Коракалпогистон Республикаси, Хоразм, Тошкент ва республиканинг бошқа вилоятларидан жойлашган корхоналардан сотиб олинмоқда.

4. 2 Маркетинг моҳияти, сотиши прогнози.

Жамиятда бозор холатидан олдиндан ўрганиш, яъни маркетинг моҳиятига асосланиб, жамиятнинг аввалги ва хозирги йиллардаги тажрибасига таянган ҳолда иш юритилади.

Хозирги бозор талабига мос равишида жамият томонидан маҳсулот ташқи кўрининишини яхшилашга алоҳида эътибор қаратиш (янги дизайнли этикеткалар, бутилкалар устида иш олиб бориши) барча сарф харажатларни қайта кўриб чиқиб, маҳсулот таннархини камайтирган ҳолда, модернизация ишларига алоҳида эътибор қаратиш, янги замонавий линиялар сотиб олиб ўрнатиш, корхонани техник ва технологик қайта жихозлаш, ишлаб чиқариш қувватларидан самарали фойдаланиш, янги турдаги сувенир маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва бунинг замирида юкори фойда олиш кузда тутилган. Маҳсулотларимиз юкори стандартларга жавоб бериб, ахоли эҳтиёжидан келиб чиқиб, 2019 йилда 450 минг дал ароқ, 120 минг дал вино, 4,7 минг дал конъяк сотиши режалаштирилди.

Маҳсулотни реклама қилиш ва унинг ички, ташки бозорда сотилишини фаоллаштириш мақсадида корхона мутахассислари республика ҳамда халқаро миқёсида ўтказиладиган кўргазма ва ярмаркаларда мунтазам иштирок этишади.

4.2.1. Бозорлар ўрни, бозор сегменти.

Ишлаб чиқарилган барча турдаги маҳсулотлар Республика ички бозорларида сотилади. Ишлаб чиқарилган 63,8 % маҳсулотлар вилоят бозорларида, қолган 36,2 % республиканинг бошқа бозорларида сотилмоқда.

Маҳсулотлар истеъмолчиларга қўйидаги шароб савдо базалари орқали сотилади;

- “Қўшкўпир шароб савдо” ШСБ
- “Хоразм шароб савдо” ШСБ
- “Янгибозор шароб савдо” ШСБ
- “Чирчик шароб савдо” ШСБ
- “Каракалпак шароб савдо” ШСБ
- “Тахияташ шароб савдо” ШСБ
- “Беруний шароб савдо” ШСБ
- “Элликқальъ шароб савдо” ШСБ
- “Бухоро шароб савдо” ШСБ
- “Самарканд шароб савдо” ШСБ
- “Малик шароб савдо” ШСБ
- “Каттакургон шароб савдо” ШСБ
- “Навои шароб савдо” ШСБ
- “Кизилтепа шароб савдо” ШСБ
- “Яккабог шароб савдо” ШСБ
- “Узгариш шароб савдо” ШСБ

4.2.2 Имконияти мавжуд махаллий ва чет эл ишлаб чиқарувчилари билан рақобат.

“URGANCH SHAROB” АЖ вилоятда ягона алкоголь маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи корхона ҳисобланади.

Жамият Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан қабул қилинадиган “Алкаголли маҳсулотлар учун энг кам улгуржи-сотиш ва чакана нархларнинг жорий этиш тўғрисида”ги қарорга мувофиқ бозорда муқобил нарх чегасига таянган ҳолда иш юритади.

Жамиядта ишлаб чиқариладиган ароқ маҳсулотлари 1 декалитрининг нархи 220000 сўмдан 260000 сўмгача, вино маҳсулотлари 1 декалитрининг нархи 110 000 сўмдан 130 000 сўмгача, конъяк маҳсулотлари 300 000 сўмдан 380 000 сўмгача нархланган.

Ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар нархи спирт хом ашёси, ёрдамчи материаллар, иш хаки, ёкилги, электр энергия, солиқлар (акциз,) ва бошқа харажатлар ошганда вино, ароқ ва ликёр ароқ маҳсулотларининг нархи қайта ҳисоб–китоб қилинади.

4.2.3 Сотиш дастури, сотишни ташкиллаштириш.

Жорий йилда ишлаб чиқариладиган ароқ-ликёр ароқ ва вино маҳсулотларини сотиш учун Шароб савдо базалари билан 2019 йилда 480 минг дал ароқ, 150 минг дал вино ва 10 минг дал конъяк сотиб олиш бўйича шартномалар тузилган.

Маҳсулотлар Шароб савдо базалари орқали тузилган шартнома шартига мувофиқ, олувчи томонидан жамият тайёр маҳсулотлар омборидан уз ҳисобидан олиб кетиш орқали сотилади.

5. Материал ресурслар.

5.1. Хом-ашё, материаллар ва бошқа қўшимчалар(компонентлар) классификацияси.

Алкогол маҳсулот ишлаб чиқариш учун асосий хом-ашё ректификатланган этил спирти “Қўқон-спирт” АЖ, “Андижон Биокимё заводи” АЖдан сотиб олинади.

Ишлаб чиқариш жараённида қўйидаги ёрдамчи ва қўшимча материаллар сарф қилинади: сув, лимон кислотаси, каустик сода, шакар, асал, маҳсус озуқа қўмири, натрий бикарбонат тузи, этикеткалар, копкоклар, клей, термокопкоклар, полиэтилен пленка, акциз марка ва бошқалар.

Боғларда келгусида олий навли винобоп токзорлар барпо этилиб, улардан ишлаб чиқариладиган виноларни факат ички бозорда эмас жаҳон бозорига чиқариш вазифалари кўзда тутилди.

5.1.1. Мавжуд хом-ашё базаси.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Электрон харидлар тизимини макбуллаштириш ва улардан тадбиркорлик субъектларининг фойдаланишини кенгайтириш туғрисида»ги қарорига мувофиқ таннархга борадиган барча турдаги товар хом ашёлар Биржа савдо майдончасига киритилганлиги сабабли бозор холатини тулик ўрганиш учун маркетинг тизимини такомиллаштириш, маҳсулотларнинг харидоргирлигини ошириш, маҳсулотларнинг корхона омборида туриб қолишини камайтириш ҳамда мунтазам сотилишини таъминлаш мақсадида, жамият томонидан барча ёрдамчи материаллар Биржа савдо майдончасидан пул ўтказиш йули оркали сотиб олиниши йулга кўйилган. Ёрдамчи материаллар мол етказиб берувчи корхона ва ташкилотлар кўйидагилар:

“ASL OYNA” АЖ, «CAMPALIA», “CAPITAL CRUSER” MChJ, ”Урганч мастер сервис”, “BEAUTY GLASS DECOR”, “Мастер сервис” МЧЖ ва бошқалар.

Хом-ашё сифатига ва тайёрланишига бўлган талаб, технология талаби бўйича маҳаллий хом-ашёнинг мос келиши.

“URGANCH SHAROB” акциядорлик жамиятида ароқ ва вино маҳсулотлари ишлаб чиқариш жараёнида юқори сифатли хом-ашё ва ёрдамчи материаллардан маҳсулот ишлаб чиқарилиб, асосий ишлаб чиқариш технологиялари кўйидаги амаллардан иборат: -

- ароқ маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологик жараёни, озуқа спиртини юмшатилган сув билан маҳсус купаж идишларида тайёрланаётган ароқ турига қараб, узининг рецептурасига асосан шакар ва бошқа ингридиентлар аралашмасидан 40 % а/а ли аралашма тайёрлаб, кумли дагал фильтрлар, сунг маҳсус озуқа кўмирили фильтрлар ва яна кумли фильтрлардан белгиланган маромда ўтказиш, идишларга қадоқлаш, акциз маркалари ва ёрликлар билан безашдан иборатdir.

- вино маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологик жараёни, бирламчи виночилик шахобчаларида техник ва хўраки Навли узумлардан винонинг турига қараб қабул қилиш, йўрикномалар асосида узумни эзib сусло (сок)ни эзib пучоги ва шинчаларидан ажратиб олиш, керакли меъёргача ачитиш, керакли даражагача озуқа спирт билан қувватлантириш, тиндириш, сақлаш, фильтрлаш ва қадоқлаш учун асосий корхонага етказиб бериш, асосий корхонада винони шиша идишларга қадоқлаш, акциз маркалари ва ёрликлар билан безаш.

Ароқ маҳсулотлари технологик йўрикнома асосида ишлаб чиқарилади ва O’zDST-945 талабларига мос келади. «Умумий техник талаблар» шу даврдаги технологик йўрикномаларга мос равища ишлаб чиқарилиши лозим.

Ароқ маҳсулотлари ишлаб чиқариш технологик жараёнида Ўзбекистон Республикаси Соғликни сақлаш Вазирлиги томонидан рухсат этилган ва сертификати мос келадиган хом-ашё ва ёрдамчи материаллар ишлатилиши шарт. Улар зарарсиз, инсон ҳаёти ва соғлиги учун хавфсиз булиши ва амалдаги норматив ҳужжатларга мос келиши керак. (стандартлар, тозалик қоида ва нормалари, техник шароитлар ва х.к.)

5.1.2. Хом-ашё ва ёрдамчи материаллар тавсифи . (маҳсус “ROOM luks” ароги намунасида)

Маҳсус “Қора байир” ароқ маҳсулотини тайёрлаш учун кўйидаги асосий хом-ашё ва материаллар ишлатилади:

- ГОСТ 5962 талаблари асосида “Люкс” озуқа ректификатланган этил спирти;
- ГОСТ 19792 талаблари асосида табиий асал;
- ГОСТ 6968 талаблари асосида ёғоч кимёвий сирка кислотаси;
- амалдаги норматив ҳужжатлар асосида винтли алюмин қопқоқчалар, пирфоранланган Узукли халқали;
- ГОСТ 15978 талаблари асосида фильтр-мато;
- ГОСТ 10117.1, ГОСТ 10117.2 ва O’zDSt 968 талаблари асосида озукавий суюклик учун шиша идишлар;
- ГОСТ 6217 талаблари асосида БАУ-А маркали активлашган ёғоч кўмир.

Токсик элементлар ва радионуклидларнинг хом-ашё ва ёрдамчи моддалардаги ҳажми СанПиН 0283-10 “Озик-овкат маҳсулотларининг хавфсизлиги бўйича гигиеник талаблар” ва Согликни саклаш Вазирлиги белгилаган нармалардан ошмаслиги шарт.

5.2. Йиллик талаб, мавжуд материал, бошка кушимча (компонентлар)лар, ёкилги ва электр таъминотининг етказиб берилиши ва уларнинг таснифланиши.

Ишлаб чиқариш фаолияти билан мукаммал шуғулланадиган корхона ичимлик сув, табиий газ ва электр энергияси ва бошқа коммуникациялар билан тўла таъминланган.

“URGANCH SHAROB” АЖ томонидан 2019 йилда куйидаги натурада маҳсулот ишлаб чиқариш режасига асосан, хом-ашё ва материаллар ресурси яратилади.

2020 йилда вино, ароқ ва ликер ароқ маҳсулотлари ишлаб чиқариш, мавсумда виноматериаларни қувватлантириш учун 231 минг дал асосий хом-ашё хисобланган ректификатланган этил спирти, 12 млн дона шиша идиш талаб этилиши режалаштирилди.

2020 йилда давомида 6,5 млрд сўм ёрдамчи материаллар учун, электро энергия сарфи учун 100 млн сўм харажат қилиниши режалаштирилди.

6. Жамиятнинг жойлашган ўрни.

6.1 Ажратилган ер тавсифи.

Рельфи сокин ва текисликка жойлашган.

Тупроғи ўтирувчан ва юмшоқ.

Ер ости сувларининг чуқурлиги-1,2-1,8 м.

Ер ости сувларининг емирувчанлиги ўртacha.

Туман сесслик ҳолати 6 баллик.

Қор босимининг кучи 57кг/м².

Ўртacha қиши совуғи-15⁰C.

Майдон асосан IV иқлим туманига киради.

Жамият майдони тупроғи “супес”дан иборат.

Жамиятнинг ишлаб чиқариш ҳудуди Урганч шаҳрининг жануб томонидан жойлашган.

6.1.2 Экология, атроф мухитга таъсирини баҳолаш (умумий маълумот).

Жамиятда заарли чиқиндилар чиқарувчи манбалар қўйидагилар:

1. Асосий ишлаб чиқариш иншоотлари: купаж булими, куйиш цехи, спирт сақлаш омбори

2. Ёрдамчи ишлаб чиқариш иншоотлари:

А) буғ-қозонхона булими- двуоксид, углерод, сернистқй ангидрид чиқаради

Б) Механика цехи – аразино, метал чангини чиқаради

Жами атроф мухитга чиқариладиган заарли чиқиндилар микдори бир йилда 43,17 тоннани ташкил этади. Бу чиқиндиларга карши атроф мухитни ҳимоялаш бошқармасидан рухсатнома берилган. РД-118 ва 14-19-02 методик қўлланмаларга асосан атроф мухитни ифлослантириш даражаси III-даражали деб қабул қилинган.

Асосий сув таъминоти Уз артезан қудукларидан. Сув сарфи бир суткада 1108 м³ ни ташкил этади. Чиқинди сувларни чиқариш шахар чиқинди сувлар қувурига уланган. Суткалик сув чиқиндиларни чиқариш ҳажми 1048 м³ ни ташкил этади.

7. Лойиҳалаштириш ва технология

7.1. Йиллар давомида ишлаб чиқариш қуввати.

2011 йилда жамиятнинг барча ускуналари демонтаж қилиниб, янги жойга кўчирилди. Янги жойда барча цехлар реконструкция, ремонт қилинди, ускуналар ўрнатилди. 01.01.2020 йилдан бошлаб жамиятнинг қуввати: йилига 580 минг дал ароқ, 180 минг дал вино, узумни қайта ишлаш бир мавсўмда беш минг тоннани ташкил этди. Ароқ ишлаб чиқариш қуввати соатига 1000 шиша қуйиш қувватига эга модернизацияланган янги Италян линияси ва соатига

3000 шиша қўйиш қувватига эга умумий қиймати 450 млн.сўмлик Ўзбекистонда “Упакмаш” МЧЖда ишлаб чиқилган линияси эвазига қучайтирилди.

Жамиятнинг йиллик ароқ ишлаб чиқариш қуввати 580 минг декалитрни ташкил этади. Шунингдек, айни дамда вино ишлаб чиқариш қуввати 180 минг декалитрни, узум қабул қилиш ва қайта ишлаш йиллик қуввати 5 минг тоннани ташкил этади

2020 йилда 350 минг дал ароқ, 120 минг дал вино, 7,9 минг дал конъяк маҳсулотлари ишлаб чиқариш режалаштирилиб, ароқ маҳсулотлари учун қувватдан фойдаланиш даражаси 66,7 % га, вино маҳсулотлари учун қувватдан фойдаланиш даражаси 60 % га, конъяк маҳсулотлари учун қувватдан фойдаланиш даражаси 60 % га таъминланиши режалаштирилди.

7.2. Технологиянинг атроф мухитга таъсири

Хоразм вилояти Урганч шахрида жамият томонидан спиртли ичимликлар ишлаб чиқаришнинг атроф мухитга таъсирини баҳоловчи ташкилот томонидан лойихалаштирилган объектнинг шу худуд табиати нормаларига жавоб беради деб топилди

Атроф-мухитга таъсири ишлаб чиқариш манбаларидан фойдаланиш давомида аникланди.

Ишлаб чиқаришда ифлосланган сув юзага чикмайди, чунки ишлаб чиқаришдан чиккан ифлосланган сув қайта ишлатилмайди. Саноат чиқинди сув хосил бўлмайди.

Спиртли ичимликлар ишлаб чиқариш жараёнида хосил бўлган чиқиндилар хавфлилиги 5 синфга, люминесцент лампалар эса 1 синфга мансуб.

Шундай қилиб, спиртли ичимларни ишлаб чиқаришни ташкил килиш, бизнес режани амалга оширишнинг атроф-мухитга салбий таъсири бўлмайди.

7.3. Маҳсулотнинг халқаро стандартларга мос келиши.

Ҳозирги вақтда ISO сериясидаги халқаро стандартларга мувофиқ Сифат менежмент тизимининг мавжудлиги хорижий шериклар билан самарали ишлаш шарти ҳисобланади. Уни корхонада жорий этилиши тайёрловчи сифатли ва хавфсиз маҳсулотнинг барқарор ишлаб чиқарилишини кафолатловчи барча шарт-шароитларни таъминлашидан далолат беради. Мазкур тизимни жорий этиш учун СМТ бўйича «Total quality service» МЧЖ билан биргалиқда корхона бўйича сифат тизимини ишлаб чиқиши, жорий этиш ва сертификатлашга тайёрлаш режалари ишлаб чиқилди ва 2011 йил 2 августда № UZ.S.M.T. 05.004.00045. корхонага O'zDSt ISO-9001-2009 мувофиқлик сертификати берилди.

7.5. Ишлаб чиқарилган маҳсулот таннархини пасайтириш бўйича чора-тадбирлар.

“URGANCH SHAROB” АЖ томонидан 2019 йилда ишлаб чиқариладиган маҳсулот таннархини пасайтириш борасида қўйидаги чора-тадбирлар ишлаб чиқилди.

➤ Материаллар ва хом-ашё сарфини мақбуллаштириш	- 180 200 минг сўм
➤ Энергия ресурсларини иқтисод қилиш	- 175 000 минг сўм
➤ Ишлаб чиқаришга кетган қўшимча харажатлар	- 65 800 минг сўм
Жами:	- 421 000 минг сўм
Ишлаб чиқариладиган маҳсулот таннархига нисбатан	- 5,0 %

8. Ишлаб чиқаришни ташкиллаштириш ва қушимча харажатлар:

8.1. Корхонанинг ташкилий структураси

Илова №5

8.2. Қўшимча харажатлар (маъмурий ва ишлаб чиқаришга таалукли).

Жамият тулиқ қувват билан ишлаганда харажатлар қўйидаги унсурлардан иборат:

- Ишлаб чиқаришда банд бўлмаган ишчи ходимлар ойлик маоши
- Солиқлар ва бошқа харажатлар
- Асбоб-ускуналарни мунтазам хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш харажатлари

**"URGANCH SHAROB" акциядорлик жамиятида ишлаб чиқарилаётган 1 дал қуввати 40С
0,5 л сифимли "Берёзка", "Қора байир", "Фазан" оддий арги калкуляцияси**

№	Харажатлар номи	Махсулот бирлиги учун меъёрий сарфлар			
		Улч.бир.	Меъёрлар	Нархи, сўм	Киймати, сўм
1	2	3	4	5	6
1.	Бевосита моддий харажатлар сарфи				
-	Жами хом-ашё				43029,89
	ш.ж. : - спирт люкс	дал	0,4	105600,00	42240,00
	Ишлаб чиқаришдаги йукотиш	%	1,87		789,89
2.	Сотиб олинадиган ёрдамчи материаллар:				18943,55
	ш.ж.: - этикетка	101,00%	20,2	84	1696,80
	- копкок винт	102,00%	20,4	130	2652,00
	- термокопкок	100,50%	20,1	35	703,50
	- клей акциз марка ва этикетка учун	21,5кг/м.дал	0,0215	10000	215,00
	- термоплёнка	40г 1 урамга	0,0532	18500	984,20
	- поддон		1,33	385	512,05
	- шиша	101,50%	20,3	600	12180,00
3.	Материалларга бевосита харажатлар				615,42
	ш.ж.: - газ	м3	0,842	600,00	505,20
	- электр энергия	кВтч	0,333	331,00	110,22
4.	Бевосита меҳнат сарфи харажатлари				9000,00
	ш.ж. - асосий иш хақи				7200,00
	- ягона ижтимоий тулов 25%				1800,00
5.	Ишлаб чиқаришга таалукли бошқа харажатлар				3129,76
	ш.ж. - Амортизация АВ				610,07
6.	Махсулот танинархи				74718,62
	Заруруй фойда				18881,43
	Давр харажатлари				8000,00
	Молиявий фаолият буйича харажат				576,33
	Бошқа соликлар				576,10
	соф фойда				9729,00
7.	Махсулотнинг улгуржи нархи				93600,05
8.	Самарадорлик %				13,02%
9.	Акциз солиги				98000
10.	ККС 15%				28740,01
11.	1 дал арокнинг нархи				220340,06
12.	1 дона 0,5 л хажмли арокнинг нархи				11017,00

**"URGANCH SHAROB" акциядорлик жамиятида ишлаб чиқарилаётган 1 дал қуввати 18 С
канди 5 %, 0,5 л сиғимли Бизнинг Ором, Овул, Портвейн-26, Портвейн-54 виноларининг
калқуляцияси**

№	Харажатлар номи	Махсулот бирлиги учун мөърий сарфлар			
		Улч.бир.	Меъёрлар	Нархи, сўм	Қиймати, сўм
1.	Бевосита моддий харажатлар сарфи				
-	Жами хом-ашё				20068,00
	ш.ж.: - виноматериал	дал	1	20000,00	20000,00
	Ишлаб чиқаришдаги йукотиш	%	0,34		68,00
2.	Сотиб олинадиган ёрдамчи материаллар:				16047,25
	ш.ж.: - этикетка	101,00%	20,2	22	444,40
	- копкок	101,50%	20,3	60	1218,00
	- термокопкок	100,50%	20,1	33	663,30
	- клей акциз марка ва этикетка учун	13кг/м.дал	0,013	10000	130,00
		40г 1 урамга	0,0532	18500	984,20
	- термоплёнка			1,11	385
	- поддон				427,35
	- шиша	101,50%	20,3	600	12180,00
3.	Материалларга бевосита харажатлар				615,42
	ш.ж.: - газ	м3	0,842	600,00	505,20
	- электр энергия	кВтч	0,333	331,00	110,22
4.	Бевосита меҳнат сарфи харажатлари				9000,00
	ш.ж. - асосий иш хақи				7200,00
	- ягона ижтимоий тұлов 25%				1800,00
5.	Ишлаб чиқаришга таалукли бошка харажатлар				3129,76
	ш.ж. - Амортизация АВ				1000,00
6.	Махсулот танинархи				48860,43
	Заруурий фойда				12639,57
	Давр харажатлари				8000,00
	Молиявий фаолият буйича харажат				691,57
	Бошка соликлар				698,60
	соф фойда				3249,40
7.	Махсулотнинг улгуржи нархи				61500,00
8.	Самарадорлик %				6,7%
9.	Акциз солиги				14500
10.	ККС 15%				11400,00
11.	1 дал винонинг нархи				87400,00
12.	1 дона 0,5 л хажмли винонинг нархи				4370,00

8.3. Солиқлар

“URGANCH SHAROB” АЖ бюджетта қуидаги солиқларни тулайди:

- Акциз солиғи
- Кўшимча қиймат солиғи
- Фойда солиғи
- Инфраструктура солиғи
- Мулк солиғи
- Дивидент солиғи
- Мактаб солиғи
- Йўл жамғармаси
- Ягона ижтимоий тұлов
- Пенсия жамғармасига солиқ

8.3. Амортизация

Амортизация Давлат Солик Кўмитаси инструкциясига мувофиқ хисобланади

- Бино ва иншоотлар йилига -5%
- Машина ва ускуналар йилига -15%
- Компьютер ва хисоблаш техникаси йилига -20%

9. Мехнат ресурслари

9.1. Штат жадвали, ходимлар сони ва иш ҳаки тулаш бўйича харажатлар.

“URGANCH SHAROB” АЖда 2020 йилда режалаштирилган ходимлар сони ва иш ҳаки фонди қўйидагича бўлиши режалаштирилди.

Жамиятнинг 2020 йилдаги штат жадвали ва иш ҳаки фонди илова килинади.

Шунингдек, жамият томонидан ишчи-хизматчиларга жамоа шартномасига асосан, ўтказиладиган тадбирлари учун (тўй, дафн) ва Касаба уюшма қумитаси қарорлари билан бериладиган моддий ёрдамлар суммаси бизнес режанинг “давр харажатлар” бўлимiga киритилган.

9.2. 2019 йилда кадрлар малакасини оширишни ташкиллаштириш.

Жамият томонидан 2020 йилда жами 280 соат муддатда 6 млн 100 минг сўмга режалаштирилган турли йўналишдаги укув курсларига раҳбар ва мутахассис ходимларни малакасини оширилиши кузда тутилди.(Илова №11)

2019 йилда раҳбар ва мутахассислар малакасини ошириш дастури

№	Йўналиш	Раҳбар ва мутахассислар категорияси	Муддати	Ажратилади ган восита (минг сум)
1	"Корпоратив бошкарув"	Раҳбар	40 соат	1500
2	"Кадровая служба в современных организациях"	Мутахассис	40 соат	1000
3	"Қимматбахо когозлар ва фонд бозори"	Мутахассис	80 соат	1400
4	"Бухгалтерлик хисоботини олиб боришнинг янги тизими"	Мутахассис	80 соат	1400
5	"Бухгалтерия хисоби"	Мутахассис	40 соат	800
				6100

10. Жамиятнинг кредит мажбуриятлари

10.1. Жамиятнинг режалаштирилган кредитлари тўғрисида маълумот.

“URGANCH SHAROB” АЖ айланма маблағларини купайтириш оркали уз фаолиятини ривожлантириш мақсадида «Узсаноатқурилишбанк» Хоразм миңтақавий филиалидан 2500 млн сўмлик 24 % қисқа муддатли ва "Ўзшаробсаноат" АЖнинг Ривожланиш жамғармасидан 3000 млн.сўм узоқ муддатли кредит олинган. Олинган кредитларни самарали тарзда айланма маблағларни шакллантиришга, яъни хом ашё ва материаллар сотиб олиш ҳамда Тошкент вилояти Паркент туманидаги узумни қайта ишлаш корхонасини қуриш ишлари учун олинган.

Кредитларнинг тўланиш графиги

минг сўмда

Кредитлар	01.01.2019 йил ҳолатида қолдиқ	2020 йилда тўланади		2020 йилда жами
		Асосий карз	Хисобланган фоиз	
"Ўзсаноатқурилишбанк" АТБ	2 551 758	1 662 424	294 177	1 956 601
"Ўзшаробсаноат" АЖнинг Ривожланиш жамғармаси	3 000 000			
Жами	5 551 758	1 662 424	294 177	1 956 601

**"URGANCH SHAROB" АЖНИНГ 2020 ЙИЛГА РЕЖАЛАШТИРИЛГАН АСОСИЙ
БИЗНЕС-РЕЖАСИ**

		2019 й. амалда	2020 й. (режа)	Шу жумладан чораклар				2019 йилни 2018
				I	II	III	IV	
Махсулот ишлаб чиқариш (ишлар, хизматлар) хажми (ҚҚС ва акцизиз)								
-Таккослама нархларда	млн. сум	36 871,7	39 063	8 104	8 288	9 309	13 362	106
-Амалдаги нархларда	млн. сум	38 337,2	40 593	9 530	8 253	9 708	13 102	106
Халк истеъмол махсулотлари	млн. сум	37 369,5	39 424	9 530	8 253	9 263	12 378	105
- коняк спирти, виноматериал экспорт	млн. сум	901,0	1 064			405	659	118
	минг.долл	102,3	105			40	65,0	103
Натура холатида махсулот и/ч								
- Арок ва ликер-арок	минг дал	319,8	350	60	60	110	120	109
- Вино	минг дал	120,7	120	30	30	30	30	99
- Конъяк	минг дал	5,4	7,9	1,4	1,4	2,2	2,9	146
- коняк спирти экспорт	минг дал	4,0	4,0				4,0	100
- узум кабул килиш	тонна	1 286	3 000			1 900	1 600	233
Корхонанинг йиллик ишлаб чиқариш кувватлари								
- Ароқ ва ликер-ароқ	минг дал	580,0	580	145	145	145	145	100
- Вино	минг дал	180,0	180	45	45	45	45	100
- Конъяк	минг дал	13,2	13,20	3,3	3,3	3,3	3,3	100
Корхонанинг йиллик ишлаб чиқариш кувватларидан фойдаланиш даражаси	%	55,1	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	
Рўйхатдаги ходимлари - жами:	киши	190,0	190	190	190	190	190	100
ш.ж. Асосий фаолиятдагилар	киши	190,0	190	190	190	190	190	100
шундан и/ч ходимлари сони	киши	148,0	138	138	138	138	138	93
Корхона маъмурий бошқарув ходимлари	киши	26,0	26	26	26	26	26	100
Техник персонал	киши	9,0	9	9	9	9	9	100
Хизматчилар	киши	7,0	7	7	7	7	7	100
Жами ходимлар иш хаки фонди	млн. сум	3 158,9	3 400	850	850	850	850	108
Мехнат унумдорлиги	млн. сум	203,0	214	50	43	51	69	105
Уртача ойлик иш хаки	минг.сум	1 456,0	1 540	1 500	1 500	1 500	1 600	106
Махсулотлар сотувидан тушум	млн. сум	76 929,1	75 326	12 596	13 009	21 130	28 591	98
шундан Акциз бюджет	млн. сум	29 055,7	29 600	5 600	5 600	9 100	9 300	102
ҚҚС	млн. сум	7 757,8	8 449	950	950	2 733	3 816	109
Махсулотларни сотишдан соф тушум	млн. сум	36 226,3	37 277	6 046	6 459	9 297	15 475	103
Сотилган махсулотларнинг таннархи	млн. сум	32 251,2	32 850	5 250	5 503	8 069	14 028	102
Махсулотларни сотишнинг ялпи фойдаси	млн. сум	3 975,1	4 427	796	956	1 228	1 447	111
Давр харажатлари, шундан:	млн. сум	3 282,0	3 468	610	760	960	1 138	106
Сотиш харажатлари	млн. сум	153,6	240	60	60	60	60	156
Маъмурий харажатлар	млн. сум	913,5	950	200	250	250	250	104
Бошка операцион харажатлар	млн. сум	2 214,5	2 278	350	450	650	828	103
Асосий фаолиятнинг бошка даромадлари	млн. сум	259,2	70	20	15	15	20	27
Асосий фаолиятнинг фойдаси	млн. сум	952,3	1 029	206	211	283	329	108
Молиявий фаолиятнинг даромадлари	млн. сум	99,4	100,0	25	25	25	25	101
Молиявий фаолият буйича харажатлар	млн. сум	945,7	705,1	200,1	180,0	170	155	75
Фойда солигини тўлагунга қадар фойда	млн. сум	106,0	424	31	56	138	199	400
Фойда (даромад) солиги	млн. сум	69,7	64	5	8	21	30	91
Соф фойда	млн. сум	36,3	360,0	26,3	47,6	117,3	168,8	308,4

"URGANCH SHAROB" АЖНИНГ 2020 ЙИЛГА РЕЖАЛАШТИРИЛГАН МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ РЕЖАСИ

	Ўлч.бир	2019 й. (хақиқатда)	2020 й. (режа)	жумладан, чораклар бўйича			
				1-чорак	2-чорак	3-чорак	4-чорак
Ароқ маҳсулотлари и.ч	минг дал	319,8	350	60	60	110	120
шундан,							
оддий кўринишдаги ароқ	минг дал	165,8	175	30	30	55	60
сувенир ароқ	минг дал	154	175	30	30	55	60
Вино маҳсулотлари и.ч	минг дал	120,7	120	30	30	30	30
шундан,							
хураки(сухой)	минг дал	1	3			1	2
куватли	минг дал	107,7	105	26	30	25	24
десерт-ординар	минг дал	12	12	4		4	4
Конъяк	минг дал	5,4	7,9	1,4	1,4	2,2	2,9

Асосий воситалар ва номоддий активлар расшифровкаси

№	Асосий воситалар группаси	% амортизация	01.01.2020 йил холатидаги киймати (кайта баҳолашни хисобга олган холда)			2020 йилга хисобланадиган эскириш суммаси
			Бошлангич киймат	Эскириш суммаси	Колдик киймат	
1	Бино	5	2873336	351152	2522184	126109
2	Ускунна	5				
3	Узатиш мосламалари	5				
4	Машина ва ускуналар	15	3762208	2552065	1210143	181521
5	Кучланиш машиналари ва жихозлар	15				
6	Компьютер жихозлари	20	26613	26613		
7	Транспорт	15	692560	393853	298707	44806
8	Офис мебеллари ва майший техника	15	13149	13149		
9	Үлчов воситалари	15				
10	Бошқалар	15				
	Жами:		7367866	3336832	4031034	352436,7

Асосий самарадорлик кўрсаткичлари прогнози

№	Кўрсаткичлар	Салмок ўлчови	2020 йил Режа (мақсадли кўрсаткичлари)			
			1-кв	2-кв	3-кв	4-кв
1	Активлар рентабиллиги	10	0,05	0,05	0,05	0,05
2	Абсолют ликвиддиллик коэффиценти	15	0,2	0,2	0,2	0,2
3	Молиявий баркарорлик коэффиценти	15	1	1	1	1
4	Кредиторлик карзларни кунлик айланмаси	10	91	91	91	91
5	Дебиторлик карзларни кунлик айланмаси	10	60	60	60	60
6	Коплаш коэффиценти (тўловдиллик кобиляти)	15	1,25	1,25	1,25	1,25
7	Дивиденднинг чиқиши	10	0,5	0,5	0,5	0,5
8	Харажатлар рентабиллиги	15	0,15	0,15	0,15	0,15
Итого:		100				

Қўшимча самарадорлик кўрсаткичлари прогнози

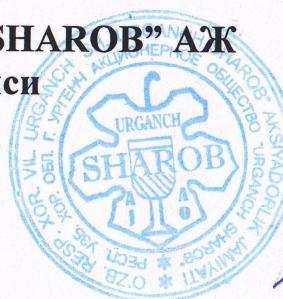
№	Кўрсаткичлар	Салмок ўлчови	2020 йил Режа мақсадли кўрсаткичлари)			
			1-кв	2-кв	3-кв	4-кв
1	Асосий воситалар эскириш коэ	15	0,5	0,5	0,5	0,5
2	Асосий воситаларни янгилаш коэ	10	0,1	0,1	0,1	0,1
3	Мехнат унумдорлиги коэ	15	20000	20000	25000	25000
4	Фондоотдача	15	2	2	2	2
5	Ишлаб чиқариш кувватлардан Фойдаланиш	10	0,5	0,5	0,5	0,5
6	Энергия унумдорлиги коэ (максулот таннархига энергия харажатларининг улуши)	10	0,01	0,01	0,01	0,01
7	Бир ишчини ўқитиш учун сарфланган харажатлар (минг сўм)	10	20000	10000	10000	10000
8	Ходимларни кунимсизлик даражаси	15	1	1	1	1
Итого:		100				

"URGANCH SHAROB" АЖ да хомийлик фаолиятининг амалга оширилиши.

№	Номланиши	2019 йил	2020 йил (режа)	(млн сўм)
				Асос
	Жами хомийлик	23	20	Вазирлар Маҳкамасининг ва вилоят ҳокимлигининг қарорлари
	Жами	23	20	

**"URGANCH SHAROB" АЖ
бошқарув раиси**

Бош ҳисобчи:

У.Кенжаев

Бош иқтисодчи:

Х.Салаев

М.Каримов